

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň JUDr. Hany Pipkové a JUDr. Marcely Rouskové v právní věci žalobkyně: **Harpia Praha s.r.o.**, se sídlem Brdičkova 1913/17, Praha 1, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, Budějovická 7, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí Celního ředitelství Praha ze dne 6. 1. 2011, č. j. 18350/2010-170100-021,

t a k t o :

I. Rozhodnutí Celního ředitelství Praha ze dne 6. 1. 2011, č. j. 18350/2010-170100-021, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je povinen zaplatit náhradu nákladů řízení žalobkyni ve výši 2000,- Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í

Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení rozhodnutí Celního ředitelství Praha ze dne 6. 1. 2011, kterým bylo zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí Celního úřadu Praha Ruzyně ze dne 8. 9. 2009, č. j. 11465-3/2009-194100-023, jímž bylo rozhodnuto o zrušení celního prohlášení ev.č. 09CZ1751002M1HYJN0. V odůvodnění napadeného rozhodnutí odvolací orgán uvedl, že důvodem pro zrušení celního prohlášení byla skutečnost, že žalobkyně nevyhověla výzvě celního úřadu k předložení vývozní licence ohledně zboží označeného jako „TASER STUN GUN X26E Black“, navrženého

k propuštění do režimu pasivního zušlechťovacího styku, jakožto vojenského materiálu. Odvolací orgán akcentoval názor Ministerstva průmyslu a obchodu č.j. 14507/09/07430/07400 ze dne 4. května 2009, ze kterého vyplývá, že dne 7. 3. 2006 Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva vydal, jako pověřená autorita podle ustanovení § 74 odst. 1 a odst. 6 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákona o střelných zbraních rozhodnutí o kategorizaci zbraně č. 91-02412-06, elektrického paralyzérů s vystřelovacími kontakty (typ TASER M26 a TASER X26), a zařadil tento výrobek do kategorie A. Přitom zbraněmi a střelivem kategorie A se podle ustanovení § 4 písm. a) zákona o střelných zbraních a střelivu rozumí zbraně:

1. vojenské, včetně odpalovacích zařízení, s výjimkou pušek, pistolí a revolverů, ověřených pro civilní použití, pokud podléhají ověřování podle zvláštního právního předpisu,
2. samočinné,
3. vyrobené nebo upravené tak, že lze utajit jejich účel, nebo u kterých byly původní charakter a podoba změněny tak, aby se jejich použitím mohly způsobit těžší následky, anebo zbraně maskované jako jiné předměty (zákeřné zbraně),
4. palné nevyrobené z kovů, pokud nejsou identifikovatelné jako zbraně při kontrolách osob a zavazadel pomocí detekčních a rentgenových přístrojů,
5. plynové nebo expanzní, nejde-li o dovozené výrobní provedení,
6. střelná nástrahová zařízení a
7. s pevně vestavěnými tlumiči hluku výstřelu nebo s pevně vestavěnými laserovými zaměřovači.

Dále žalovaný poukázal na sdělení Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva ze dne 11.6.2009, zn. 2200-Pa/321/01/09, podle kterého se v případě el. paralyzérů TASER X26E jedná o elektrický paralyzér s vystřelovacími kontakty, který je kombinací plynové zbraně, expanzního přístroje a elektronického přístroje, určený pro zneschopnění (paralyzaci) motorických funkcí člověka pomocí tvarového pulzu elektrické energie, který vyvolává neovladatelné kontrakce svalové tkáně. Jmenovaný úřad na základě konstrukce předmětného paralyzérů, který má utajenou funkci oproti elektrickým paralyzérům s pevnými kontakty, jednoznačně určil tento typ elektrického paralyzérů jako zakázanou zbraň do kategorie A podle ustanovení § 4 písm. a) bodu 3. zákona o střelných zbraních a střelivu. Odvolací orgán dále poukázal na stanoviska MPO č.j. 14507/09 ze dne 21.7.2009, ze kterého dále vyplývá, o tom, že předmětný elektrický paralyzér (s vystřelovacími kontakty) byl vyvinut pro policejní a jiné zásahové jednotky, z čehož vyplývá, že paralyzér s označením TASER X26E, model 26017, splňuje charakteristiku vojenského materiálu uvedenou v ustanovení § 5 zákona č. 38/1994 Sb. i přes to, že není jmenovitě uveden ve vyhlášce č. 89/1994 Sb., která ve své příloze č. 1 uvádí seznam vojenského materiálu. Odvolací orgán rovněž poukázal na stanovisko Ministerstva průmyslu a obchodu č.j. 12482/10/07400 ze dne 30.4.2010, podle něhož vyplývá, že MPO nemá pochyb ve věci posouzení elektrických paralyzérů s vystřelovacími kontakty o tom, že byly vyvinuty a jsou vyráběny pro bezpečnostní sbory, tzn. policii, pro orgány vězeňské služby, či pro justiční stráž, a tudíž naplňují ustanovení § 5 odst. 1 písm. a) zákona č. 38/1994 Sb. Předmětné TASERY svou konstrukcí jsou zakázanou zbraní, kdy zakázanou částí této kombinované zbraně je jak její tělo, tak i výměnné hlavice samostatně. Z těchto důvodů, tj. účelu výroby a užití výrobku a jeho zařazení mezi zbraně kategorie A zákona o střelných zbraních a střelivu, byly předmětné TASERY kvalifikovány jako vojenský materiál ve smyslu ustanovení § 5 odst. 1 písm. a) zákona č. 38/1994 Sb. Současně byly předmětné

TASERY podřazeny pod skupinu vojenského materiálu SVM 1, podpoložka c) jako „zbraně používající bez-nábojnicové střelivo“, která je uvedena v příloze č. 1 „Seznam vojenského materiálu“ vyhlášky č. 89/1994 Sb., prováděcího předpisu k zákonu č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem. Dále odvolací orgán uvedl, že pro začlenění zboží mezi vojenský materiál pro účel zákona č. 38/1994 Sb. je potřebné, aby zboží vyhovělo zákonem stanovené definici dle § 5 citovaného zákona (výrobky, jejich součásti a náhradní díly, které jsou vzhledem ke svým charakteristickým technicko-konstrukčním vlastnostem posuzovány jako zkonstruované nebo přizpůsobené pro použití v ozbrojených silách nebo bezpečnostních sborech, nebo jsou v těchto složkách užívány). Zboží, které je vojenským materiálem pro účel shora citovaného zákona, je podrobněji rozřazeno do 24 položek Seznamu vojenského materiálu, přílohy č. 1 vyhlášky č. 89/1994 Sb. Zboží "TASER", tedy kombinace plynové zbraně a expanzního přístroje, nebylo v době řízení ve věci celního prohlášení MRN 09CZ1751002M1HYJN0 samostatnou podpoložkou položky SVM 1, ale bylo zařazeno do podpoložky SVM 1c) jako zbraň používající bez-nábojnicové střelivo. Zde odvolací orgán doplnil, že česká praxe pod pojmem "vojenské použití" spatřuje i použití v bezpečnostních sborech, a přizpůsobit této skutečnosti interpretaci dokumentace, vycházející z jinak definovaných pojmů a zvyklostí. Konečně poukázal na to, že s platností od 1. 10. 2009 je distanční elektricky paralyzér s vystřelovacími kontakty TASER X26E vzhledem ke svým technicko-konstrukčním vlastnostem a způsobu užití vojenským materiálem podle vyhlášky č. 332/2009 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, ve znění pozdějších předpisů.

V žalobě žalobkyně uvedla, že již v průběhu správního řízení zaslala žalovanému vyjádření s důvody, pro které spatřuje stanovisko Ministerstva průmyslu a obchodu č.j. 14507/09 ze dne 21. 7. 2009 po právní i věcné stránce za vadné a uvedla důvody, proč předmětné zboží nesplňovalo zákonné podmínky pro jeho zařazení mezi zboží splňující charakteristiku vojenského materiálu. Těmito důvody byly tyto skutečnosti:

1. zboží není konstruováno cíleně pro použití v ozbrojených silách nebo bezpečnostních sborech;
2. zboží není v těchto složkách hromadně užíváno k zabezpečení úkolů obrany a bezpečnosti státu;
3. zboží není jmenovitě uvedeno v příloze vyhlášky MPO č. 89/1994 Sb.;
4. zboží bylo v minulosti dováženo, případně vyváženo do USA zpět výrobci za účelem jeho oprav. Vzhledem k tomu, že nedošlo ke změně zákonů ani prováděcích předpisů, určujících pravidla pro dovoz a vývoz tohoto zboží, není právní důvod ke změně postupu celního řízení.

Pokud jde o znalecký posudek z oboru zbraně Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva č.j. 2200-Pa/590/09 ze dne 19. 1. 2010, vyplývá z něj, že žalovaný nebyl oprávněn od žalobce požadovat předložení vývozní licence, protože v době, kdy žalobkyně předkládala zboží celnímu úřadu k propuštění zboží k vývozu, tedy dne 19. 8. 2009, toto zboží dle znalce rozhodně charakter vojenského materiálu nesplňovalo. Ačkoliv žalovaný již od 19. ledna 2010 tedy věděl, že předmětné stanovisko MPO je podle znaleckého posudku ČÚZZS neplatné, neboť se je v rozporu se zákonem, tak i přes to dne 6. ledna 2011, tedy téměř rok od chvíle, kdy se o nezákonnosti stanoviska dozvěděl, odvolání žalobkyně zamítl a vše odůvodňuje tímto neplatným stanoviskem MPO. Právně vadné je i zařazení zboží TASER X26E Ministerstvem průmyslu a obchodu mezi vojenský materiál

skupiny SVM 1, podpoložka c) jako „zbraně používající beznábojnicové střelivo“, uvedené v příloze č. 1 Seznamu vojenského materiálu vyhlášky č. 89/1994 Sb., jako prováděcího předpisu k zákonu č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem. Původní stanovisko MPO, adresované dne 21. 7. 2009 žalovanému, obsahovalo pouze tento text: „Z výše uvedeného vyplývá, že paralyzér TASER X26E model 26017 splňuje charakteristiku vojenského materiálu uvedenou v ustanovení § 5 zákona i přesto, že není jmenovitě uveden ve vyhlášce č. 89/1994 Sb., která ve své příloze č. 1 uvádí seznam vojenského materiálu“. Teprve na základě dotazu v srpnu 2009 si MPO uvědomilo tuto chybu, která zneplatňovala právní závaznost stanoviska, a v odpovědi účelově zařadilo zboží TASER X26E mezi vojenský materiál jako zbraň používající beznábojnicové střelivo. Z uvedených skutečností vyplývají důvodné pochybnosti o správnosti zařazení předmětného zboží a žalobkyně proto zadala vypracování znaleckého posudku znalci Doc. Ing. J. K., CSc., pedagogovi Univerzity obrany v Brně. Z jeho znaleckého posudku č. 51-11 s názvem „Terminologická analýza pojmu beznábojnicové střelivo“ ze dne 16. března 2011 vyplývá, že hlavice distančního elektrického paralyzera TASER nemá charakter náboje, tedy ani beznábojnicového střeliva, proto zařazení paralyzera TASER, mezi vojenský materiál, který má charakter zbraně používající beznábojnicové střelivo, je nesprávné. Z uvedených důkazů tedy vyplývá, že zboží TASER X26E v rozhodnou dobu nebylo vojenským materiálem, neboť nebylo uvedeno v seznamu vojenského materiálu, který stanoví prováděcí předpis, a nebylo vojenským materiálem ani tehdy, kdy MPO dodatečně a účelově se snažilo zařadit mezi „zbraně používající beznábojnicové střelivo“. Žalobkyně proto navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl údaje o počtu prodaných zařízení TASER a o jejich užívání v ozbrojených silách a bezpečnostních sborech, včetně policejních sborů ve více než 40 zemích světa, jakož i o pochybnostech ohledně jejich bezpečnosti pro lidské zdraví a život. Ke znaleckému posudku znalce Doc. Ing. J. K. CSc. uvedl, že tento posudek nebyl ke dni vydání napadeného rozhodnutí součástí spisového materiálu, proto ani nemohl být přezkoumán jako relevantní důkazní prostředek. Po seznámení se s tímto posudkem v soudním spisu žalovaný uvedl, že v případě předmětného zboží jde o beznábojnicové střelivo, ale odmítá přirovnání výměnné hlavice Taseru k sestavě střely diablo a bombičky CO₂. Měl za to, že hlavice má Taseru charakter jednotného beznábojnicového dvojstřelového náboje. Konečně žalovaný uvedl, že kategorie zbraní, střeliva a doplňků zbraní stanovil zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních), v platném znění, který v ust. § 3 až 7 rozdělil zbraně a střelivo do čtyř kategorií označených písmeny A až D a dále jednotlivé kategorie rozdělil do skupin zbraní a střeliva, které jsou charakterizovány určitými technickými parametry. Rozdělení zbraní a střeliva do kategorií zákonem o zbraních má za cíl rozdělit zbraně a střelivo podle stupně jejich společenské nebezpečnosti, přičemž zbraně a střelivo kategorie A jsou považovány za společensky nejnebezpečnější. Žalovaný navrhl aby soud žalobu zamítl.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 23. února 2016, č. j. 8 A f 18/2011-43, žalobě vyhověl a napadené rozhodnutí Celního ředitelství Praha zrušil a věc vrátil žalovanému Generálnímu ředitelství cel k dalšímu řízení.

Na základě kasační stížnosti žalovaného rozhodoval ve věci Nejvyšší správní soud, který rozsudkem ze dne 27. července 2017, č. j. 10 Afs 80/2016-23, výše označený rozsudek Městského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku především konstatoval, že:

[10] Úvodem právního hodnocení předeseílá Nejvyšší správní soud, že bezvýhradně souhlasí s právním názorem městského soudu, podle kterého pro zákonnost rozhodnutí žalovaného, resp. správního orgánu prvního stupně, nepostačovalo, aby předmětné zboží splňovalo charakteristiku vojenského materiálu ve smyslu materiální stránky, neboť bylo nezbytné, aby též bylo obsaženo v seznamu vojenského materiálu podle prováděcího předpisu.

[...]

[13] Proto názor městského soudu, podle něhož neuvedení dotčeného zboží ve vyhlášce dostatečně opodstatňovalo zrušení žalobou napadeného rozhodnutí pro nezákonnost nebyl nepřijatelným formalismem, nýbrž důsledným promítnutím důsledků zákonné úpravy do poměrů žalobce v projednávané věci. Jestliže zákon o obchodování s vojenským materiálem výslovně stanovil, že vojenským materiálem je nejen ten materiál, který vyhovuje v něm uvedeným definičním znakům, ale který je současně též (výslovně) obsažen v seznamu dle vyhlášky, nebylo by možné jej obcházet výkladem, podle něhož druhá z uvedených podmínek je de facto potlačitelná, výkladem opomenutelná a tím reálně bezvýznamná. Ukázala-li by se potřeba předmětný materiál zařadit do seznamu materiálu vojenského, bylo by věcí státu, aby tak změnou vyhlášky učinil. Nelze připustit, aby bez této změny vystavoval adresáty právní úpravy nepředvídatelnému důsledku spočívajícímu v tom, že ačkoliv tento materiál dle zákonné úpravy za vojenský považován být nemohl, přesto se na obchod s ním (zde ve vztahu ke zrušení celního prohlášení) hledělo, jako by vojenským materiálem byl. Pozdější úprava vyhlášky byla by pro posouzení projednávané věci bezvýznamná.

Dále Nejvyšší správní soud uvedl, že:

[17] Městský soud nepovažoval za nezbytné bližším způsobem se vyjadřovat ke stanoviskům Licenční správy Ministerstva průmyslu a obchodu, jichž se stěžovatel dovolával jak v průběhu správního řízení, tak v řízení před soudem; zmínil sice jejich existenci, zjevně je však měl za podklady pro svá rozhodnutí bezvýznamné.

[18] Podle názoru městského soudu totiž k úvaze, že předmětné zboží nebylo v době rozhodování správního orgánu prvního stupně uvedeno v seznamu vojenského materiálu dle vyhlášky a tudíž ani nebylo (nemohlo být) vojenským materiálem, zcela dostačoval fakt, že v tomto seznamu nebylo v rozhodné době uvedeno pod názvem „elektrický paralyzér“, respektive (snad) pod názvem podobným.

[19] Městský soud k tomu uvedl: „Závěr MPO o tom, že se jedná o „zbraně používající beznábojnicové střelivo“ byl pak vyvrácen samotným tímto ústředním orgánem státní správy. Jak je totiž zřejmé, v seznamu vojenského materiálu, který je obsažen v příloze č. 1 vyhlášky č. 332/2009 Sb., vydanou právě Ministerstvem průmyslu a obchodu k provedení zákona č. 38/1994 Sb. a s účinností od 1. 10. 2009

nahrazující vyhlášku č. 89/1994 Sb., jsou sice elektrické paralyzéry s vystřelovacími kontakty uvedeny, ale výslovně jako zcela nová, samostatná kategorie – viz položka SVM 1 písm. e) citované vyhlášky. Tuto samostatnou kategorii byl přitom nebylo nutno vytvořit, pokud by tyto paralyzéry bylo možno zahrnout do kategorie »c) zbraně využívající beznábojnicové nebo reaktivní střelivo«, jak původně ministerstvo tvrdilo.“

[20] Z uvedeného je zjevné, že právě text uvedené právní úpravy považoval městský soud za dostačující k právnímu závěru, že až do jejího přijetí nebylo možno elektrické paralyzéry za „zbraně používající beznábojnicové střelivo“ považovat. Proto také neprováděl žádné dokazování k tvrzení žalovaného o tom, že se o beznábojnicové střelivo jedná, resp. k tvrzení žalobce, že tomu tak není; proto též podrobněji nehodnotil stanoviska Licenční správy Ministerstva průmyslu a obchodu.

[21] Úvaha městského soudu, podle níž právě a jen nová právní úprava seznamu vojenského materiálu ve vyhlášce postačovala k závěru, že až od její účinnosti se u paralyzérů mohlo o vojenský materiál jednat, byla však chybná. Argumentaci městského soudu vysvětlující, že nová úprava seznamu vojenského materiálu ve vyhlášce nebyla by nezbytná, pokud by „paralyzéry bylo možno zahrnout do kategorie »c) zbraně využívající beznábojnicové nebo reaktivní střelivo«, jak původně ministerstvo tvrdilo“ Nejvyšší správní soud odmítá. Takto zjednodušeně nelze motivaci normotvůrce ke změně právní úpravy vysvětlovat, resp. jinak řečeno takto nelze v podstatě jen spekulovat v tom směru, že by vlastně k žádné změně nemusilo dojít, pokud by dřívější argumentace ministerstva byla správná. Protože uvedená úvaha městského soudu byla nosným důvodem, pro který se k námitce žalovaného o charakteru elektrických paralyzérů jakožto „zbraní využívajících beznábojnicové střelivo“ blížeji nevyjadřoval a pro který žalobě vyhověl, nemohl jeho rozsudek obstát.

Na základě těchto úvah pak Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že:

[22] Bylo povinností městského soudu důsledně objasnit, zda předmětné zboží bylo či nebylo možno považovat za „zbraně používající beznábojnicové střelivo“. K tomu bylo povinností městského soudu nejen důsledně zhodnotit stanoviska, jichž se dovolával žalovaný; nabízelo se i provedení důkazu znaleckými posudky, které byly připojeny k žalobě. Tyto posudky jednoznačně na otázku charakteru dotčeného zboží i s dostatečným vysvětlením odpovídají. Absence tohoto pro rozhodnutí ve věci nezbytného postupu byla nejenom vadou řízení [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], ale způsobila i nezákonnost rozsudku, jímž bylo řízení před městským soudem završeno

[§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].

Městský soud v Praze v dalším řízení tedy byl povinen vyhodnotit stanoviska, kterými argumentoval žalovaný, a rovněž hodlal provést důkaz znaleckými posudky, které předložil žalobce.

K tomu soud nařídil jednání na den 2. listopadu 2017, kterého se však žalobce nezúčastnil.

Pověřený zástupce žalovaného při jednání setrval na skutkových i právních stanoviscích, když výslovně ještě připomenul Nařízení Rady (ES) č. 1236/2005 ze dne 27. června 2005, o obchodování s některým zbožím, které by mohlo být použito pro trest smrti, mučení nebo jiné kruté, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, a to s tím, že koncepce předmětného zařízení umožňuje použít je k mučení. Navrhl proto, aby soud žalobu zamítl.

Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru že žaloba byla podána důvodně.

Z obsahu správního spisu je zřejmé, že Celní úřad Praha vydal dne 19. 8. 2009 výzvu pro žalobce, aby ten předložil vývozní licenci, která je potřebná k propuštění paralyzérů TASER X26E, podpoložka celního sazebníku 93040000, do celního režimu pasivního zušlechťovacího styku; návrh na propuštění zboží do tohoto styku podal deklarant celním prohlášením MRN 09CZ1751002M1HYJN0 dne 19. 8. 2009. V odůvodnění výzvy celní úřad vyjádřil názor, že zboží je vojenským materiálem. Žalobkyně na výzvu reagovala podáním ze dne 25. 8. 2009, v němž tento názor rozporovala a vývozní licenci odmítla předložit. Celní úřad rozhodnutím ze dne 8. 9. 2009, č. j. 11465-3/2009-194100-023, zrušil celní prohlášení ev.č. 09CZ1751002M1HYJN0, a to s odůvodněním, že paralyzér splňuje charakteristiku vojenského materiálu, i přesto, že není jmenovitě uveden v příloze č. 1 vyhlášky č. 89/1994 Sb. Takové zboží lze vyvézt jen na základě předložení licence – povolení k obchodování s vojenským materiálem. Žalobkyně podala proti tomuto rozhodnutí odvolání, v němž zejména odmítla stanovisko Ministerstva průmyslu a obchodu ze dne 21. 7. 2009, Odvolací správní orgán pak napadeným rozhodnutím dne 6. 1. 2011 toto odvolání zamítl.

Při jednání dne 2. listopadu 2017 pak byl konstatován obsah stanoviska Ministerstva průmyslu a obchodu ze dne 1. 4. 2009, č. j. 14507/09/07430/07400, v němž tento ústřední orgán státní správy uvedl, že Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva vydal rozhodnutí o kategorizaci zbraně ze dne 7. 3. 2006 pro elektrický paralyzér s vystřelovacími kontakty a zařadil tento výrobek do kategorie A podle zákona č. 119/2002 Sb. o zbraních a střelivu. Dále ministerstvo uvedlo, že zákon č. 228/2005 Sb. o kontrole obchodu s výrobky, jejichž držení se v České republice omezuje z bezpečnostních důvodů, stanovuje povinnost požádat o vydání povolení při dovozu nebo vývozu zboží do nebo z členských států Evropského společenství, které je uvedeno v příloze č. 2, nařízení 6. 230/2005 Sb. kterým se tento zákon provádí. Zde jsou uvedeny pod položkou 93040000 plynové a expanzní zbraně, jedná-li se o nedovolené výrobní provedení. Na elektrické paralyzéry určitých parametrů se vztahuje nařízení Rady (ES) 5. 1236/2005 - viz položka 2 přílohy III tohoto nařízení a zákon č. 38/2008 Sb. , kterým se nařízení Rady provádí. Povolení se však vyžaduje pouze při vývozu, nikoliv při dovozu.

Dále bylo konstatováno doplňující stanovisko Ministerstva průmyslu a obchodu ze dne 15. 5. 2009, č. j. 14507/09, v němž je uvedeno, že správní úřad projednal tuto problematiku samostatně se společností Harpia Praha s.r.o., s Českým úřadem pro zkoušení zbraní a střeliva a s Policií ČR a sděluje, že elektrický paralyzér s vystřelovacími kontakty je kombinací elektrického paralyzérů s střelné (plynové) zbraní s expanzním

přístrojem. Paralyzér byl vyvinut pro policejní a jiné zásahové jednotky. Z uvedeného vyplývá, že paralyzér TASER X26E model 26017 splňuje charakteristiku vojenského materiálu podle ust. § 55 i přesto, že není jmenovitě uveden ve vyhlášce č. 89/1994 Sb.

Konstatováno bylo rovněž stanovisko Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva ze dne 11. 6. 2009, č. j. 2200-Pa/321/01/09, v němž se uvádí, že „*ve věci kategorie el. paralyzérů TASER X26E podle zákona o zbraních, lze bez posouzení konkrétního paralyzérů jednoznačně podle modelu určit, že se jedná o zakázanou zbraň kategorie A podle § 4 písm. a) bod 3. Uvedený typ el. paralyzérů s vystřelovacími elektrickými kontakty je kombinací plynové zbraně, expanzního přístroje a elektronického přístroje, určený pro zneschopnění (paralyzaci) motorických funkcí člověka pomocí tvarového pulzu elektrické energie, který vyvolává neovladatelné kontrakce svalové tkáně. Úřad na základě konstrukce paralyzérů, který má utajenou funkci oproti elektrickým paralyzérům s pevnými kontakty, zařadil tento typ paralyzérů do uvedené kategorie. Nejedná se pouze o elektrický paralyzér, ale o kombinaci elektrického paralyzérů se střelnou (plynovou) zbraní a expanzním přístrojem. Hlavní části paralyzérů typu taser, tj. tělo paralyzérů (tvarem připomínající pistoli - dětskou hračku nebo ruční svítilnu) a výměnná hlavice, jsou samostatně evidovány. Tělo paralyzérů má výrobní číslo, každá výměnná hlavice má výrobní číslo. Navíc při vystřelení elektrických kontaktů dojde na místě použití taseru k rozptýlení 40 kusů různobarevných identifikačních kotoučků o průměru 5 mm, které nesou výrobní číslo výměnné hlavice. Jedná se o společensky zneužitelnou zbraň pro trestnou činnost, neboť utajená funkce paralyzérů a jeho použití na vzdálenost 4,6 až 10,7 m (podle typu hlavice) umožňuje využít moment překvapení útoku nebo jeho použití ze zálohy. Tento typ paralyzérů byl původně vyvinut pro potřeby policie a jiných pořádkových sborů, případně pro paralyzaci zdivočelých zvířat (např. skotu). [...] Uvedený kombinovaný paralyzér jako zakázaná zbraň kategorie A podléhá registraci PČR ve smyslu zákona o zbraních; s dalšími povinnostmi vyplývajícími ze zákona o zbraních. Paralyzéry typu taser nelze zařadit do skupin vojenského materiálu podle vyhlášky č. 89/1994 Sb., kterou se provádějí některá: ustanovení zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, tudíž se nejedná o vojenský materiál.“*

Soud konstatoval rovněž obsah stanoviska Ministerstva průmyslu a obchodu ze dne 29. 3. 2010, č. j. 12482/10/0740, v němž se uvádí:

„*Ministerstvo průmyslu a obchodu zařízení výše uvedeného výrobku projednalo s Českým úřadem pro zkoušení zbraní a střeliva. Na základě žádosti Policejního prezidia ČR vydal Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva na dne 7. 3. 2006 rozhodnutí podle zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, kterým elektrický paralyzér s vystřelovacími kontakty AIR TASER 3400, TASER International, USA odvozené varianty TASER M 26 EMD, TASER X 26 EMO, zařadil do zbraní kategorie A.*

Na základě požadavku Ministerstva průmyslu a obchodu vydal dne 16. června 2009 Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva stanovisko, ze kterého vyplývá, že předmětné TASERY byly vyvinuty a jsou vyráběny pro bezpečnostní sbory, tzn. policií, městskou policií a další zásahové jednotky policie, dále pro orgány vězeňské služby či justiční stráž a naplňují tudíž ustanovení § 5 odst. 1) písm. a) zákona c, 38/1994 Sb. o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, ve znění pozdějších předpisu.

Podle Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva představuje TASER novou generaci elektrických paralyzérů. Jedná se o zbraň ve smyslu zákona o zbraních, neboť svým vzhledem a

konstrukcí je vyrobena tak, že má utajený účet, skládá se z těla a hlavice, obě části jsou označeny výrobním číslem jiné číselné řady a lze je přirovnat ke zbraní a střelivu pro danou zbraň. ... Podle stanoviska Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva jsou tělo i hlavice hlavními částmi zakázané zbraně kategorie A.

Z důvodů výše uvedených, tj. účel výroby a užití výrobku a jeho zařazení mezi zbraně kategorie A podle zákona č. 119/2002 Sb., byly předmětné TASERY kvalifikovány jako vojenský materiál ve smyslu ustanovení § 5 odst. 1 písm. a) zákona č. 38/1994 Sb., platném a účinném ke dni 29. 3. 2009, a dále s ohledem na technické parametry byly podřazovány pod skupinu vojenského materiálu SVM 1 podpoložka c) - zbraně používající beznábojnicové střelivo, uvedenou v příloze-č. 1 – „Seznam vojenského materiálu“ 1 - vyhlášky č. 89/1994 Sb. k zákonu č. 33/1994 Sb.“

Při jednání pak rovněž proveden důkaz znaleckým posudkem Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva č. j. 2200-Pa/590/09 ze dne 19. 1. 2010, kde na otázku č. 2 „Jedná se v případě výše uvedeného a předloženého zboží o vojenský materiál ve smyslu zákona č. 38/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů?“ tento úřad výslovně uvedl:

„V případě zajištěného těla taseru a konfigurační sady výměnných baterií se podle zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, nejedná o vojenský materiál, neboť tyto výrobky nebyly zahrnuty do žádné skupiny vojenského materiálu ve vyhlášce č. 89/1994 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 38/1994 Sb. Tato skutečnost platí do 30. září 2009, neboť citovaná vyhláška byla nahrazena vyhláškou č. 332/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 38/1994 Sb. V této nové prováděcí vyhlášce v příloze č. 1 jsou ve skupině vojenského materiálu SVMe1 pod písm. e) uvedeny elektrické paralizéry s vystřelovacími kontakty. Taser X26E do této skupiny patří.“

Dále byl proveden důkaz znaleckým posudkem znalce Doc. Ing. J. K., CSc., ze dne 16. 3. 2011, č. 51 -11 s názvem „Terminologická analýza pojmu beznábojnicové střelivo a zařazení DEP TASER“. Znalec v tomto posudku uzavřel s tím, že:

„Hlavice určené pro TASER X26E ani jiné typy DEP TASER, u nichž dochází k urychlení a vymetu sond stlačeným plynem, nemají charakter beznábojnicového střeliva. U beznábojnicového střeliva je výmet střely realizován výmetnou náplní, která má střeliviny.“ Dále konstatoval, že:

„Jak vyplývá z definice uvedené v ČSN 39 5002-1, vztahuje se pojem beznábojnicové střelivo pouze k palným zbraním, u nichž je k urychlení a výmetu střely použita výmetná náplň střeliviny.. U jiných druhů střelných zbraní nelze beznábojnicové střelivo použít.“

Na základě takto doplněného podkladu pro své rozhodnutí dospěl Městský soud v Praze k závěru, že žaloba je důvodná.

Městský soud setrval na názoru, že z obsahu výzvy vydané Celním úřadem Praha Ruzyně dne 19. 8. 2009 je zřejmé, že důvodem pro požadavek předložit vývozní licenci byl názor celního úřadu, že předmětné zboží, tedy paralizér TASERX26E splňuje charakteristiku vojenského materiálu. Předmětem sporu mezi orgány celní správy a žalobkyní je pak právě a pouze otázka, zda toto zboží je vojenským materiálem nebo nikoliv, přičemž povinnost prokázat, že jím je, nesly od počátku právě orgány celní správy.

Co je vojenským materiálem, stanoví zákon č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem a o doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, v ust. § 5 odstavce 1 až 4 (ve znění platném do 30. 9. 2009), resp. 1 až 3 (ve znění platném do 26. 9. 2012). Oběma časovým zněním je společné to, že úvodní odstavce upravují materiální stránku výrobků a služeb, považovaných za vojenský materiál, zatímco poslední odstavec 4, resp. 3 upravuje formální stránku věci, když uvádí, že „Seznam vojenského materiálu podle předcházejících odstavců stanoví prováděcí předpis.“, resp. že „Seznam vojenského materiálu podle předcházejících odstavců stanoví prováděcí předpis na základě Společného seznamu vojenského materiálu Evropské unie.“ Vojenským materiálem je tedy to, co vyhovuje definicím v ust. § 5 odstavce 1 až 3, resp. 1 až 4, a současně co je uvedeno v seznamu vojenského materiálu v prováděcím předpise.

Tento seznam je přílohou vyhlášky, kterou se provádí zákona č. 38/1994 Sb. Vyhláška č. 89/1994 Sb., účinná do 1. 10. 2009, v příloze č. 1 předmětné paralyzéry výslovně nezmiňovala, což nelze vykládat jinak, než že v době její účinnosti tato zařízení nebyla vojenským materiálem. Přitom není nijak podstatné, zda a v jaké míře tyto paralyzéry vyhovovaly materiálním předpokladům pro to, aby byly považovány za vojenský materiál. Jak uvedeno výše, nezbytnou podmínkou podle zákona č. 38/1994 Sb. bylo to, že jsou jako vojenský materiál uvedeny v seznamu v prováděcím předpise. Pokud podle názoru Ministerstva průmyslu a obchodu tato zařízení po stránce materiální naplňovala definici vojenského materiálu podle zákona, pak bylo nezbytné je v seznamu v příloze č. 1 prováděcí vyhlášky výslovně uvést. Konec konců právě to, že tento seznam byl veden jako příloha vyhlášky ministerstva, tedy podzákonného právního předpisu, jehož novelizace nebo nahrazení je legislativně významně jednodušší, než změna zákona, měla zajistit, aby tento seznam pružně reagoval například na vývoj techniky a aktuálně obsahoval výčet takového zboží či služeb, jež je třeba považovat za vojenský materiál.

Soud tedy konstatoval, že vojenským materiálem je pouze a právě to, co vyhovuje podmínkám ust. § 5 zákona č. 38/1994 Sb., a to včetně evidence v seznamu podle prováděcího předpisu. Jelikož předmětné paralyzéry nebyly ke dni podání celního prohlášení evidovány v příslušném seznamu vojenského materiálu, nebylo možno je za vojenský materiál považovat a žalobkyni tudíž nebylo možno ani ukládat povinnosti, stanovené pro vývoz vojenského materiálu, ani jí přičítat k tíži případné nesplnění takové povinnosti.

Na těchto závěrech nemůže nic změnit ani to, že odvolací orgán disponoval několika stanovisky Ministerstva průmyslu a obchodu, která se snažila charakter paralyzérů jakožto vojenského materiálu dovodit ze způsobu jejich využití pro účely bezpečnostních sborů nebo ze způsobu jejich konstrukce a činnosti, kdy byly charakterizovány jako „zbraně používající bez-nábojnicové střelivo“. Tato stanoviska nepovažoval soud za věcně správná, neboť je shledal vnitřně rozpornými.

Stanoviska Ministerstva průmyslu a obchodu ze dne 1. 4. 2009, z 15. 5. 2009 a ze dne 29. 3. 2010, která jsou obsažena ve správním spise, a jejichž obsah při jednání soudu konstatován, sice uvádějí, že předmětný elektrický paralyzér TASER X26E je vojenským

materiálem podle zákona č. 38/1994 Sb., přičemž tento závěr odůvodňují poukazem na stanovisko Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva ze dne 7. 3. 2009. Je však nutno uvést, že označené stanovisko Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva takový závěr neobsahuje, neboť je nepochybné, že obsahuje závěr právě opačný. Jestliže totiž Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva v závěru svého vyjádření výslovně uvedl, že: „*Paralyzéry typu taser nelze zařadit do skupin vojenského materiálu podle vyhlášky č. 89/1994 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, tudíž se nejedná o vojenský materiál.*“, pak je vyloučeno dojít s odkazem na toto vyjádření k závěru, že se o vojenský materiál jedná. Přesto Ministerstva průmyslu a obchodu k takovému závěru dospělo, aniž by jakkoliv vysvětlilo, co ho k tomu vedlo. Označená stanoviska Ministerstva průmyslu a obchodu proto městský soud nemohl pro tuto jejich podstatnou vnitřní rozpornost akceptovat.

Zde musí městský soud setrvat na své názoru, že v důsledku toho zcela irelevantní jsou ty části argumentace odvolacího orgánu, které se dovolávají stanovisek Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva s tím, že tento úřad zařadil paralyzéry do kategorie A podle zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních, a to proto, že je charakterizoval jako zbraně s utajeným účelem podle ust. § 4 písm. a) bodu 3. Tento závěr Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva je pro věc nyní projednávanou zcela bez významu, neboť je z něj sice zřejmé, že předmětné paralyzéry jsou zbraní spadající do kategorie A – zakázané zbraně, avšak to nic nevypovídá o tom, zda se jedná o vojenský materiál. Kategorie A je totiž širší pojem, protože v sobě zahrnuje několik druhů zbraní, mezi nimi též zbraně vojenské. Ačkoliv tedy není sporu o tom, že Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva zařadil předmětný paralyzér do zbraní kategorie A, to z něj samo o sobě nedělá zbraň vojenskou.

O tom, že tento paralyzér skutečně nebyl ke dni 19. 8. 2009 zbraní vojenskou, nesporně svědčí závěry znaleckého posudku Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva č. j. 2200-Pa/590/09 ze dne 19. 1. 2010, kde se uvádí, že v případě zajištěného těla taseru a konfigurační sady výměnných baterií se podle zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, nejedná o vojenský materiál, neboť tyto výrobky nebyly zahrnuty do žádné skupiny vojenského materiálu ve vyhlášce č. 89/1994 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 38/1994 Sb. Na tom nic nemění ani skutečnost, že tento stav věci platil jen do 30. září 2009, kdy byla citovaná vyhláška nahrazena vyhláškou č. 332/2009 Sb., v jejíž příloze č. 1 jsou ve skupině vojenského materiálu SVMe1 pod písm. e) uvedeny elektrické paralyzéry s vystřelovacími kontakty. Pro rozhodování soudu o žalobě je relevantní stav právního předpisu k datu 19. 8. 2009.

Soud rovněž musel odmítnout argumentaci odvolacího správního orgánu, pokud vycházela z názoru, že předmětný paralyzér je zbraní používající tzv. beznábojnicové střelivo, což by z něj dělalo zbraň vojenskou - viz příloha 1 vyhlášky, SVM 1 písm. c). Ze znaleckého posudku Doc. Ing. J. K., CSc., vyplývá, že výraz „beznábojnicové střelivo“ je odborný termín, který se vztahuje k palným zbraním, u kterých je k výmetu střely použita výmetná náplň střeliviny, přičemž TASER X26E takovou palnou zbraní není.

Městský soud v Praze tedy uzavřel tyto své úvahy s tím, že orgány celní správy odůvodnily svá rozhodnutí nesrozumitelně, a tedy nepřezkoumatelně, protože jejich

závěry jsou v rozporu se skutkovými zjištěními: jejich tvrzení, že elektrický paralyzér TASER X26E je vojenskou zbraní ve smyslu zákona č. 38/1994 Sb. je odůvodněn odkazem na stanovisko Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva, avšak tento úřad výslovně dospěl k závěru právě opačnému. Argument o povaze tohoto paralyzéro jako zbraně používají tzv. beznábojnicové střelivo pak je vyvrácen závěry znaleckého posudku znalce Doc. Ing. J. K., CSc. Soudu proto nezbylo, než uzavřít, že na podkladě skutkových zjištění, učiněných jak samotnými orgány celní správy, tak vyplývajících ze znaleckých posudků, nebylo předmětné zboží ke dni 19. 8. 2009 vojenským materiálem, a žalobkyně tedy nemohla být nucena plnit povinnost, kterou obecně závazný právní předpis vztahoval právě k vývozu vojenského materiálu. Proto soud napadené rozhodnutí zrušit podle ust. § 78 odst. 1 soudního řádu správního a podle ust. § 78 odst. 4 soudního řádu správního věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení.

Bude-li tedy mít žalovaný správní orgán v úmyslu i nadále zastávat názor, že předmětný elektrický paralyzér TASER X26E náležel ke dni 19. 8. 2009 do kategorie vojenského materiálu podle vyhlášky č. 89/1994 Sb., kterou se provádějí některá: ustanovení zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, bude nezbytné, aby opatřil buď jiné důkazní prostředky, jimiž budou závěry Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva a znalce Doc. Ing. J. K., CSc., vyvráceny, anebo aby zjistil skutečnosti, které by umožnily zařazení tohoto paralyzéro do jiné podpoložky přílohy 1 vyhlášky č. 89/1994 Sb., než do které jej zařazoval dosud.

Vzhledem k tomu, že žalobkyně měla ve věci úspěch, soud jí přiznal právo na náhradu nákladů řízení ve výši 2000,- Kč, tedy v hodnotě soudního poplatku zaplaceného z podané žaloby.

Soud rozhodl o žalobě bez nařízení jednání za podmínek ust. § 51 odst. 1 soudního řádu správního.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 2. listopadu 2017

JUDr. Slavomír Novák, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
J. V.